

PROTOKÓŁ KONTROLI
koordynowanej
Urzędu Gminy Jeleniewo,
ul. Słoneczna 3, 19-404 Jeleniewo
powiat suwalski, województwo podlaskie

W okresie od 26 listopada 2006 r. do 4 grudnia 2010 r. funkcję Wójta Gminy Jeleniewo sprawował Adam Sławomir Bielski.

W dniu 5 grudnia 2010 r. p. Kazimierz Urynowicz został wybrany na stanowisko Wójta Gminy Jeleniewo.

Kontrolę w dniach 26 września 2011 roku przeprowadzili pracownicy Wydziału Polityki Społecznej Podlaskiego Urzędu Wojewódzkiego w Białymstoku, w składzie: Anna Kopczewska – inspektor (nr legitymacji służbowej 49/09) i Marek Kiryluk - inspektor - przewodniczący zespołu kontrolnego (nr legitymacji służbowej 79/09) na podstawie pisemnych upoważnień do kontroli: Nr 1/2011 i Nr 2/2011 znak PS-I.431.12.2011.MK z dnia 16.09.2011 roku wydanych z upoważnienia Wojewody Podlaskiego przez Dyrektora Wydziału Polityki Społecznej PUW w Białymstoku Pana Andrzeja Kozłowskiego.

Wyjaśnień w toku kontroli udzielał pracownik Urzędu Gminy – aktualnie zatrudniony na stanowisku podinspektora.

Przedmiot kontroli i okres objęty kontrolą:

Prawidłowość przyznawania i wypłacania świadczeń rodzinnych w okresie od 1 września 2010 roku do dnia kontroli.

Cel kontroli:

Ocena realizacji zadań z zakresu administracji rządowej wynikających z ustawy z dnia 28 listopada 2003 roku o świadczeniach rodzinnych (Dz. U. z 2006 r. Nr 139, poz. 992 z późn. zm.), zwaną dalej ustawą.

Skontrolowano następujące zagadnienia:

- I. Sprawy organizacyjne: upoważnienie do prowadzenia postępowania i wydawania decyzji administracyjnych, organizacja realizacji przyznawania i wypłaty świadczeń rodzinnych (stworzenie komórki organizacyjnej, zgodnie z art. 20 ust. 4 ustawy).
- II. Przyznawanie świadczeń rodzinnych.
 1. Liczba zasiłków rodzinnych, dodatków do zasiłków rodzinnych, zasiłków pielęgnacyjnych, świadczeń pielęgnacyjnych i jednorazowych zapomóg z tytułu urodzenia dziecka przyznanych w okresie objętym kontrolą.

1

2. Prawdliwość wypełnienia wniosku i dołączenie niezbędnych dokumentów określonych w rozporządzeniu Ministra Polityki Społecznej z dnia 2 czerwca 2005 roku w sprawie sposobu i trybu postępowania w sprawach o świadczenia rodzinne (Dz. U. Nr 105, poz.881 ze zm).
3. Zasadność przyznawania świadczeń rodzinnych.
4. Prawdliwość prowadzenia postępowań w sprawach świadczeń rodzinnych i wydawania decyzji administracyjnych przyznających świadczenia rodzinne.
5. Prawdliwość postępowania w sprawie zwrotu nienależnie pobranych świadczeń.
6. Prawdliwość postępowania w sprawach z zakresu koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego.

W wyniku kontroli ustalono, co następuje:

Ad. I Sprawy organizacyjne.

Zadania z zakresu administracji rządowej, których wykonanie zlecono gminie na mocy obowiązujących ustaw, Urząd realizuje na podstawie § 1 ust. 2 pkt 2 Regulaminu Organizacyjnego Urzędu Jeleniewo, nadanego zarządzeniem Nr 175/10 Wójta Gminy Jeleniewo z dnia 26.02.2010 r.

W Urzędzie, zgodnie z art. 20 ust. 4 ustawy, zostało utworzone stanowisko pracy ds. świadczeń rodzinnych (§3 ust.4 pkt 7 - „samodzielne stanowisko pracy ds. zasiłków rodzinnych - ZRMA”). Aktualnie zarządzeniem Nr 10/11 Wójta Gminy Jeleniewo z dnia 14.01.2011 r., wprowadzono zmiany w Regulaminie Organizacyjnym rozszerzając zakres ww. stanowiska o sprawy dotyczące obronności i obrony cywilnej.

Pismem z dnia 01 lipca 2008 r. znak KK.1020/8/08 Wójt Gminy Jeleniewo upoważnił pracownika Urzędu Gminy Jeleniewo do prowadzenia postępowań oraz wydawania i podpisywania decyzji administracyjnych z zakresu świadczeń rodzinnych.

Ad. II Przyznawanie świadczeń rodzinnych, określonych w art. 23 ustawy o świadczeniach rodzinnych.

Na dzień kontroli świadczenia rodzinne przyznano:

- a) zasiłki rodzinne – 343 osobom, w tym dodatki do zasiłku rodzinnego:
- z tytułu samotnego wychowywania dziecka – 16 osobom,
 - z tytułu urodzenia dziecka – 10 osobom,
 - z tytułu opieki nad dzieckiem w okresie urlopu wychowawczego – 11 osobom,
 - z tytułu rozpoczęcia roku szkolnego – 416 osobom,
 - z tytułu podjęcia nauki w szkole poza miejscem zamieszkania – 129 osobom,
 - z tytułu kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego – 22 osobom,
 - z tytułu wychowywania dziecka w rodzinie wielodzietnej – 147 osobom,

- b) zasiłki pielęgnacyjne – 92 osobom,
- c) świadczenia pielęgnacyjne – 38 osobom,
- d) jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia dziecka – 13 osobom.

Ponadto wydano 3 decyzje odmowne, z których 2 decyzje zaskarżono do Samorządowego Kolegium Odwoławczego. Organ odwoławczy utrzymał w mocy zaskarżone decyzje.

[Akta kontroli Nr 1]

Wnioski o przyznanie świadczeń rodzinnych, zgodnie z art. 23 ust. 2 ustawy złożone były do organu właściwego ze względu na miejsce zamieszkania osoby ubiegającej się o świadczenia rodzinne (tj. Urząd Gminy Jeleniewo) oraz opatrzone podpisem wnioskodawcy i datą wpływu do organu właściwego.

Wnioski zawierały dane wymagane art. 23 ust. 3 ustawy i sporządzane były wg wzorów określonych w załącznikach do rozporządzenia Ministra Polityki Społecznej z dnia 2 czerwca 2005 r. w sprawie sposobu i trybu postępowania w sprawach o świadczenia rodzinne (Nr 105, poz. 881 ze zm.).

Do wniosków dołączane były dokumenty stanowiące podstawę ustalenia prawa do świadczeń, w szczególności:

- a) uwierzytelnione kopie dokumentów stwierdzających tożsamość,
- b) skrócone odpisy aktów urodzenia dzieci,
- c) orzeczenia (lub kopie) o niepełnosprawności albo o umiarkowanym lub znacznym stopniu niepełnosprawności,
- d) zaświadczenia szkoły, w przypadku gdy dziecko ukończyło 18 rok życia,
- e) zaświadczenia lub oświadczenia stwierdzające wysokość dochodu rodziny, w tym odpowiednio: zaświadczenia z urzędu skarbowego o wysokości dochodów uzyskanych przez członków rodziny w roku kalendarzowym poprzedzającym okres zasiłkowy, jeżeli te dochody podlegają opodatkowaniu podatkiem dochodowym od osób fizycznych na zasadach ogólnych, oświadczenia członków rodziny o wysokości uzyskanego dochodu w roku kalendarzowym poprzedzającym okres zasiłkowy nie podlegającego opodatkowaniu, zaświadczenia właściwego organu o wielkości gospodarstwa rolnego wyrażonej w hektarach przeliczeniowych ogólnej powierzchni w roku kalendarzowym poprzedzającym okres zasiłkowy,
- f) akt zgonu jednego z rodziców.

Wnioski (wraz z wymaganymi dokumentami) o ustalenie prawa do świadczeń rodzinnych na nowy okres zasiłkowy przyjmowane były od dnia 1 września, stosownie do art. 26 ust. 2a ustawy. Wydane decyzje, zgodnie z art. 107 kpa, zawierały czasokres przyznania świadczeń rodzinnych, ich wysokość, termin i sposób wypłaty, podpis osoby uprawnionej do wydania decyzji oraz pouczenie o konieczności poinformowania organu o zmianie sytuacji wnioskodawców mających wpływ na ustalenie prawa

do świadczeń rodzinnych oraz pouczenie, o zasadach zwrotu świadczeń nienależnie pobranych (art. 30 ustawy).

W niektórych sentencjach decyzji administracyjnych przyznających zasiłki pielęgnacyjne, świadczenia pielęgnacyjne, jednorazową zapomogę z tytułu urodzenia dziecka w podstawach prawnych stwierdzono brak powołania się na konkretny przepis odnoszący się do zaistniałego stanu faktycznego (art. 24 ust. 2a), wskazania przepisu upoważniającego pracownika gminy do wydawania decyzji w imieniu wójta (art. 20 ust. 3 ustawy) bądź podstawy do wydania decyzji (art. 104 kpa).

1) zasiłki rodzinne wraz z dodatkami, określone w art. 5-15 ustawy o świadczeniach rodzinnych i § 2-5 rozporządzenia Ministra Polityki Społecznej w sprawie sposobu i trybu postępowania w sprawach o świadczenia rodzinne.

Zasiłki rodzinne przyznawane były rodzicom na pokrycie wydatków na utrzymanie dziecka. Otrzymanie zasiłku rodzinnego było uzależnione od dochodu rodziny, który w przeliczeniu na osobę albo dochodu rodziny uczącej się nie przekraczał kwoty 504 zł (art. 5 ust. 1 ustawy) lub 583 zł (art. 5 ust. 2 ustawy) gdy członkiem rodziny było dziecko legitymujące się orzeczeniem o niepełnosprawności, orzeczeniem o umiarkowanym lub znacznym stopniu niepełnosprawności.

W przypadku nabycia prawa do zasiłku rodzinnego rozpatrywane były uprawnienia ww. osób do dodatków rodzinnych określonych w art. 9 ustawy.

Do akt dołączone były m. in. ww. dokumenty potwierdzające wysokość dochodów uzyskanych przez członków rodziny w roku kalendarzowym poprzedzającym okres zasiłkowy, na podstawie których był wyliczany przeciętny miesięczny dochód rodziny.

Skontrolowano losowo wybrane akta spraw osób uprawnionych do zasiłków rodzinnych wraz z dodatkami, zakończonych wydaniem decyzji administracyjnych.

[Załącznik nr 1]

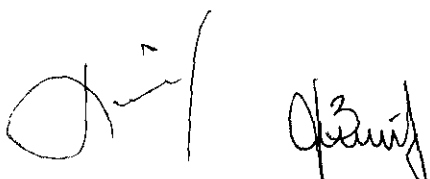
W wyniku analizy w/w spraw stwierdzono:

Decyzje dotyczące uprawnienia do zasiłku rodzinnego oraz dodatków do zasiłku rodzinnego:

a) przyznawane były osobom, spełniającym wymagania zawarte w art. 6, 8 - 17 ustawy,

b) wydawane były:

- od miesiąca, w którym złożono wniosek do końca okresu zasiłkowego, zgodnie z art. 24 ust. 1 i art. 26 ust. 3 i 4 ustawy,
- w wysokości – ustalonej i przyznanej, zgodnie z art. 5 i 6 ustawy o świadczeniach rodzinnych - zasiłki rodzinne i § 1 pkt 1-10 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 11 sierpnia 2009 r. w sprawie

Na podstawie wyżej wymienionych decyzji skontrolowano przyznanie następujących dodatków do zasiłku rodzinnego:

- dodatek do zasiłku rodzinnego z tytułu urodzenia dziecka

W aktach znajdowały się odpisy skróconych aktów urodzenia dzieci oraz zaświadczenia lekarskie, zgodnie z art. 15 b ust. 6 ustawy. Świadczenie przyznawane było jednorazowo wraz z decyzją przyznającą zasiłek rodzinny i ewentualnie z innymi dodatkami. Wysokość dodatku zawarta w decyzjach określona była prawidłowo.

- dodatek do zasiłku rodzinnego z tytułu rozpoczęcia roku szkolnego

Do dokumentacji dołączono zaświadczenia ze szkoły w przypadku nauki w szkole ponadgimnazjalnej. Świadczenie przyznawane było jednorazowo we wrześniu wraz z decyzją przyznającą zasiłek rodzinny i ewentualnie z innymi dodatkami. Decyzje określały prawidłową wysokość dodatku – wypłata jednorazowa w kwocie 100 zł. W decyzjach przyznających zasiłek rodzinny wraz z ww. dodatkiem w okresie zasiłkowym 2010/2011 stwierdzono zapis, iż dodatek z tytułu rozpoczęcia roku szkolnego będzie wypłacony po doniesieniu zaświadczenia ze szkoły o kontynuowaniu nauki.

- dodatek do zasiłku rodzinnego z tytułu podjęcia przez dziecko nauki poza miejscem zamieszkania

W aktach sprawy znajdowały się zaświadczenia potwierdzające fakt nauki dziecka w szkole ponadgimnazjalnej poza miejscem zamieszkania, a także w przypadku zamieszkania w miejscowości, w której znajduje się siedziba szkoły – dokument potwierdzający tymczasowe zameldowanie. W decyzji przyznającej dodatek czasokres jego przyznania określony był na okres roku szkolnego 10 m-cy, z wyłączeniem miesięcy letnich: lipiec, sierpień).

- dodatek do zasiłku rodzinnego z tytułu opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego

Do dokumentacji dołączono: zaświadczenie pracodawcy o udzieleniu urlopu wychowawczego oraz o okresie, na jaki urlop został udzielony oraz zaświadczenia o pozostawaniu w zatrudnieniu (jego formie – umowa na czas określony, nieokreślony) i zaświadczenie ZUS stwierdzające, że osoba ubiegająca się była zgłoszona do ubezpieczeń społecznych. Decyzję ustalającą prawo do dodatku podejmowano na okres zasiłkowy.

- dodatek z tytułu samotnego wychowania dziecka

W aktach sprawy osoby ubiegającej się o przyznanie ww. dodatku znajdowała się kopia skróconego aktu zgonu drugiego małżonka.

- dodatek w rodzinie wielodzietnej

Ww. dodatek został przyznany matce lub ojcu na trzecie lub na następne dzieci uprawnione do zasiłku rodzinnego.

- dodatek do zasiłku rodzinnego z tytułu kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego

Do dokumentacji dołączano orzeczenia o niepełnosprawności dziecka lub orzeczenia o umiarkowanym albo o znacznym stopniu niepełnosprawności. W przypadku gdy orzeczenie wydane było na okres krótszy niż zasiłkowy – dodatek przyznawano prawidłowo do końca miesiąca, na jaki ustalono niepełnosprawność lub stopień niepełnosprawności. Wysokość dodatku uzależniona była od wieku dziecka.

Nieprawidłowości w zakresie przyznawania dodatków do zasiłku rodzinnego nie stwierdzono.

2) świadczenie pielęgnacyjne, określone w art. 17 ustawy o świadczeniach rodzinnych i § 7 ust. 1 rozporządzenia Ministra Polityki Społecznej w sprawie sposobu i trybu postępowania w sprawach o świadczenia rodzinne

Świadczenia pielęgnacyjne przyznawane były osobom, które zrezygnowały z pracy lub nie podejmowały zatrudnienia w związku z koniecznością opieki nad osobą legitymującą się orzeczeniem o niepełnosprawności, która potrzebuje stałej lub długotrwałej opieki lub pomocy innej osoby w związku ze znacznie ograniczoną możliwością samodzielnej egzystencji oraz konieczności stałego współudziału na co dzień opiekuna dziecka w procesie jego leczenia, rehabilitacji i edukacji, albo osobą legitymującą się orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności.

Do akt dołączone były orzeczenia o niepełnosprawności i znacznym stopniu niepełnosprawności osób wymagających opieki oraz oświadczenie wnioskodawcy o niepodejmowaniu zatrudnienia lub dokumenty potwierdzające rezygnację z zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej.

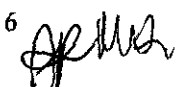
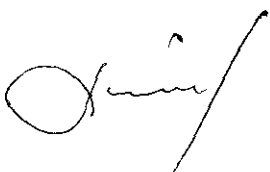
Decyzje odmowne wydawane były osobom ubiegającym się o świadczenie pielęgnacyjne z uwagi na nie spełnianie warunków określonych w art.17 ust.1 i 5 ustawy.

Skontrolowano losowo wybrane akta spraw osób uprawnionych do świadczenia pielęgnacyjnego, zakończonych wydaniem decyzji administracyjnych.

[Załącznik nr 2]

Stwierdzono następujące nieprawidłowości:

- 1) W jednym przypadku, w uzasadnieniu decyzji z poz. 2 (załącznik nr 2) znajdował się niewłaściwy zapis: „w przeliczeniu na osobę dochód wynosi 0 zł i nie przekracza kwoty uprawniającej (...)”. Od 1 stycznia 2010 r. prawo do świadczenia pielęgnacyjnego ustalane jest niezależnie od dochodów rodziny.
- 2) W dwóch przypadkach, w decyzjach przyznających świadczenie pielęgnacyjne (poz. 2 i 3, załącznik nr 2) w podstawie prawnej i w uzasadnieniu decyzji zacytowano ustawę o świadczeniach

Decyzje odmowne wydawane były osobom ubiegającym się o świadczenie pielęgnacyjne z uwagi na nie spełnianie warunków określonych w art.17 ust.1 i 5 ustawy.

[Załącznik nr 2]

3) zasiłek pielęgnacyjny, określony w art. 16 ustawy o świadczeniach rodzinnych i § 6 ust. 1 rozporządzenia Ministra Polityki Społecznej w sprawie sposobu i trybu postępowania w sprawach o świadczenia rodzinne

Zasiłek pielęgnacyjny przyznawany był osobom określonym w art. 16 ust. 2 ustawy, w celu częściowego pokrycia wydatków wynikających z konieczności zapewnienia opieki i pomocy innej osoby w związku z niezdolnością do samodzielnej egzystencji oraz w wysokości określonej w § 1 pkt 12 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 11 sierpnia 2009 r. w sprawie wysokości dochodu rodziny albo dochodu osoby uczącej się stanowiących podstawę ubiegania się o zasiłek rodzinny oraz wysokości świadczeń rodzinnych (Dz. U. Nr 129, poz. 1058).

W aktach prowadzonych spraw, zgodnie z § 6 ust. 1 w/w rozporządzenia znajdują się niezbędne do przyznania zasiłku dokumenty:

- uwierzytelniona kopia dokumentu stwierdzającego tożsamość osoby ubiegającej się o zasiłek pielęgnacyjny,
- orzeczenie o niepełnosprawności albo orzeczenie o umiarkowanym stopniu niepełnosprawności, ze wskazaniem daty powstania niepełnosprawności, terminu ważności orzeczenia albo orzeczenie o znacznym stopniu niepełnosprawności.

Stwierdzono również oświadczenia wnioskodawców, złożone pod odpowiedzialnością karną, o nie ubieganiu się i nie pobieraniu dodatku pielęgnacyjnego.

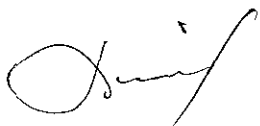
Skontrolowano losowo wybrane akta spraw osób uprawnionych do zasiłku pielęgnacyjnego zakończonych wydaniem decyzji administracyjnych.

[Załącznik nr 3]

Stwierdzono, iż świadczenie przyznawano decyzją od miesiąca złożenia wniosku w organie właściwym do ostatniego dnia miesiąca, w którym upływa termin ważności orzeczenia, a w przypadkach ustalenia niepełnosprawności lub stopnia niepełnosprawności na trwale – bezterminowo. Nieprawidłowości w przyznawaniu zasiłków pielęgnacyjnych nie stwierdzono.

4) jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia dziecka, określona w art. 15b ustawy o świadczeniach rodzinnych

Świadczenie to przyznawano osobom określonym w art. 15 b ust. 2 ustawy niezależnie od dochodu rodziny, w wysokości 1000 zł jednorazowo. Z wnioskiem o w/w świadczenie występowano

w nieprzekraczalnym terminie wynikającym z art. 15 b ust. 3 ustawy. Do wniosków dołączane były następujące dokumenty: odpis skrócony aktu urodzenia dziecka, dokument potwierdzający tożsamość osoby ubiegającej się o świadczenie.

Do wniosków o przyznanie jednorazowej zapomogi z tytułu urodzenia dziecka dołączane były zaświadczenia lekarskie, zgodnie z art. 15 b ust. 6 ustawy.

Skontrolowano losowo wybrane akta spraw osób uprawnionych do jednorazowej zapomogi z tytułu urodzenia dziecka, zakończonych wydaniem decyzji administracyjnych.

[Załącznik nr 4]

Na podstawie skontrolowanych akt sprawy nie stwierdzono występowania negatywnych przesłanek do otrzymania świadczeń rodzinnych określonych w art. 7, 10 ust. 5, art. 16 ust. 5-6 i art. 17 ust. 5 ustawy.

Wypłaty przyznanych świadczeń dokonywano w terminach określonych w art. 26 ustawy.

Prawo do świadczeń rodzinnych ustalano na okres zasiłkowy, zgodnie z art. 24 ust. 1 ustawy, za wyjątkiem dodatku z tytułu urodzenia dziecka, rozpoczęcia roku szkolnego, podjęcia nauki poza miejscem zamieszkania, zasiłku pielęgnacyjnego, świadczenia pielęgnacyjnego oraz jednorazowej zapomogi z tytułu urodzenia dziecka.

Dochód rodziny był wyliczany na podstawie właściwych dokumentów i nie przekraczał kryterium określonego w art. 5 ustawy.

W kontrolowanych sprawach świadczenia były przyznawane na okres objęty uprawnieniem wnioskodawcy, np. dodatek z tytułu podjęcia przez dziecko nauki w szkole poza miejscem zamieszkania był przyznawany na okres 10 m-cy.

W kontrolowanym okresie Urząd Gminy Jeleniewo nie prowadził postępowania w sprawie nienależnie pobranych świadczeń ani w sprawie koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego.

Wójt Gminy Jeleniewo został poinformowany o:

- 1) prawie zgłoszenia, przed podpisaniem protokołu, umotywowanych zastrzeżeń do ustaleń zawartych w protokole,
- 2) prawie do odmowy podpisania protokołu kontroli i konieczności złożenia w terminie 7 dni od dnia jego otrzymania, wyjaśnienia przyczyn tej odmowy.

Zastrzeżenia, o których mowa w pkt 1 powinny być zgłoszone na piśmie do Wojewody Podlaskiego **w terminie 7 dni** od dnia otrzymania protokołu kontroli.

Protokół sporządzono w dwóch jednobrzmiących egzemplarzach, z czego jeden doręczono Wójtowi Gminy Jeleniewo.

O przeprowadzeniu kontroli dokonano wpisu w książce kontroli prowadzonej przez Urząd Gminy Jeleniewo, poz. Nr 7.

.....
Yeleniewo 20.10.2011.....

(miejsce i data podpisania protokołu kontroli)

Z u p. W Ó J T A

.....
Wiesław Baniński.....

(podpis kontrolowanego)

1. Marek Kieylik

2. Anna Kopcewska

(podpisy kontrolujących)

Jeden egzemplarz protokołu otrzymałam:

.....
Yeleniewo 20.10.2011.....

(miejsce, data i podpis kierownika podmiotu kontrolowanego)

W Ó J T

Kazimierz Litwinowicz